

Brusel 27. listopadu 2019
(OR. en)

13937/19

JEUN 130
EDUC 446
SPORT 98
EMPL 559
SOC 738
DIGIT 165
SUSTDEV 161

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	13595/1/19 REV 1
Předmět:	Závěr Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží

Delegace naleznou v příloze závěry o vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží ve znění přijatém Radou Evropské unie a zástupci vlád členských států zasedajícími v Radě pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport ve dnech 21. a 22. listopadu 2019.

**Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě
o vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží**

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ ZASEDAJÍCÍ V RADĚ

UZNÁVAJÍCE, ŽE:

1. V usnesení Rady o strategii Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027 se členské státy a Evropská komise vyzývají mimo jiné k tomu, aby podporovaly rozvoj kvalitní práce s mládeží na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni, včetně odborné přípravy určené pracovníkům s mládeží.
2. Rozmanitost a specifika práce s mládeží v členských státech jsou odrazem historického vývoje jednotlivých členských států, jejich sociálně-ekonomických podmínek a kulturních souvislostí, ale také jejich celostátních, regionálních a místních priorit.
3. Navzdory těmto rozdílům však existuje společný základ, pokud jde o potřeby pracovníků s mládeží v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, který vyplývá z dlouhodobé spolupráce v oblasti mládeže v rámci Evropy, ze společných hodnot a celé řady studií, prohlášení, programů, závěrů a doporučení ohledně práce s mládeží¹. Do tohoto společného základu vnášejí užitečné prvky činnosti, jejichž cílem je mimo jiné vytvořit evropskou klasifikaci profesních norem, zmapovat procesy vzdělávání a profesní dráhy pracovníků s mládeží, zvýšit kvalitu práce s mládeží, poskytovat informace o práci s mládeží a podpořit profesní rozvoj pracovníků s mládeží prostřednictvím programů EU a portfolia Rady Evropy týkajícího se práce s mládeží.

¹ Viz odkazy v příloze.

4. Vzdělávání a odborná příprava pracovníků s mládeží by měly být uzpůsobeny tak, aby vyhovovaly konkrétním potřebám a podmínkám v jednotlivých členských státech. Je proto třeba zaujmout k tomuto vzdělávání a odborné přípravě flexibilní, víceúrovňový a meziodvětvový přístup vycházející z potřeb uživatelů.
5. Vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků s mládeží mohou zajišťovat mimo jiné mládežnické organizace, organizace pro práci s mládeží, organizace pro práci s mládeží na úrovni obcí nebo regionů a další organizace občanské společnosti, jakož i vzdělávací instituce a instituce odborné přípravy, jež nabízejí studijní obory zaměřené na práci s mládeží.
6. Jelikož vzdělávání a odborná příprava pracovníků s mládeží musí být uzpůsobeny vnitrostátním podmínkám, výsledné modely a postupy nejsou nutně přímo přenositelné do jiných členských států.
7. Z nejnovějších studií a průzkumů² vyplývá, že v Evropě je nedostatečná nabídka kvalitního vzdělávání v oblasti práce s mládeží a nedostatečná nabídka odborné přípravy pro pracovníky s mládeží. Chybí rovněž informace a údaje o potřebách v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a o stávajícím poskytování vzdělávání a odborné přípravy v jednotlivých členských státech.
8. Vysoce kvalitní, flexibilní a na praxi zaměřené vzdělávání a odborná příprava pro pracovníky s mládeží, podepřené systematickým výzkumem, jsou klíčovým předpokladem a hybnou silou pro prosazování jak kvalitní práce s mládeží, tak jejího uznávání.

ZDŮRAŽŇUJÍCE:

9. Potřebu vybudovat a poskytovat kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu pro pracovníky s mládeží se zohledněním rozmanitosti práce s mládeží v Evropě.

² Viz odkaz 4 v příloze.

10. Potřebu podrobit dalšímu zkoumání procesy vzdělávání a učení u placených i dobrovolných pracovníků s mládeží. Chybějí poznatky o tom, jak jsou formální vzdělávání a neformální učení provázány se skutečnou praxí v oblasti práce s mládeží a jak na tuto praxi pracovníky s mládeží připravují. Je také zapotřebí zmapovat profesní dráhy pracovníků s mládeží a poskytnout podrobnější přehled o řízení mládežnických organizací, organizací pro práci s mládeží a práce s mládeží na úrovni obcí nebo regionů s cílem podpořit učení a odbornou přípravu na pracovišti. Jsou také zapotřebí další informace o tom, jak lze umožnit sdružením a sítím pracovníků s mládeží vzájemné učení, vzájemné poradenství a vzájemnou podporu a posílit jejich postavení v tomto ohledu.
11. Zásadní úlohu, kterou v oblasti vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží hraje výzkum, jakož i hlediska a přístupy vycházející ze zkušeností a podnětů z praxe.
12. Význam a potenciál vzájemného učení, vzájemného koučování („peer coaching“), mentorování a dozorované a reflektivní praxe ve vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží.
13. Uznávání celé škály kompetencí³, které pracovníci s mládeží potřebují k práci s mladými lidmi s ohledem na jejich měnící se životní situace.
14. Význam toho, aby počáteční a průběžné vzdělávání a odborná příprava pracovníků s mládeží reagovaly na nové jevy, s nimiž se mladí lidé setkávají, jako jsou digitalizace, migrace, změna klimatu, měnící se trh práce, hrozby pro demokracii a lidská práva a zvýšená nejistota, a aby se těmito jevy odpovídajícím způsobem zabývaly.
15. Příležitost zařadit vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků s mládeží mezi nástroje k provádění cílů evropské politiky v oblasti mládeže a strategií v oblasti práce s mládeží, zejména strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027.
16. Význam vytvoření nebo případně posílení udržitelných struktur a zdrojů pro rozvoj vzdělávání a odborné přípravy pro pracovníky s mládeží v Evropě.

³ Tomi Kiilakoski & Marko Kovačić: Youth work (education) in flux: contemporary challenges in an erratic Europe (Práce s mládeží (vzdělávání) v proměnách času: současné výzvy v nestálé Evropě), zpráva o konferenci EU týkající se mládeže, Helsinky, 1. až 3. července 2019.

VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY A EVROPSKOU KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A NA PŘÍSLUŠNÝCH ÚROVNÍCH A S NÁLEŽITÝM ZOHLEDNĚNÍM ZÁSADY SUBSIDIARITY:

17. Na základě stávajícího mapování provedly další výzkum ohledně systémů vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží, které v současné době existují v Evropě, s cílem prohloubit poznatky o dopadu politik, metod a nástrojů vypracovaných na evropské úrovni na oblast vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží v členských státech. Shromažďování informací by mělo být pokud možno prováděno s pomocí dostupných nástrojů, jako jsou Evropské centrum znalostí pro politiku mládeže a portál wiki zaměřený na mládež.
18. Vypracovaly společné pojetí členských států, pokud jde o kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků s mládeží a jejich cíle, a současně podporovaly rozvoj flexibilních, na praxi založených a víceúrovňových přístupů ke vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží, které mohou být uzpůsobeny tak, aby vyhovovaly celostátním, regionálním a místním potřebám a splňovaly očekávání v každém členském státě.
19. Vytvořily rámec pro formální a neformální vzdělávání a odbornou přípravu v oblasti práce s mládeží založený na kompetencích, který bude zohledňovat rozdíly v potřebách odborné přípravy zaměstnaných resp. placených pracovníků s mládeží, osob, jež se chtějí začít věnovat práci s mládeží, dobrovolných pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže, a který bude vycházet ze vzájemného učení a využívat digitální učení a další inovativní metody. Tento rámec nebude klást žádné formální požadavky na vzdělávací programy členských států a bude plně respektovat jejich pravomoci.
20. Vybídly členské státy, aby ve vhodných případech zmapovaly na své úrovni kompetence, které jsou zapotřebí při práci s mládeží, jakož i jejich klíčové prvky, a podle toho pak vyhodnotily, aktualizovaly a dále rozpracovaly programy vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží poskytované institucemi vzdělávání či odborné přípravy na místní, regionální nebo celostátní úrovni nebo organizacemi, které poskytují odbornou přípravu pracovníků s mládeží, a to jak v případě počátečního, tak průběžného učení.

21. Vybídly členské státy, Evropskou komisi a příslušné vnitrostátní instituce a zúčastněné strany v oblasti mládeže, aby v zájmu dalšího rozvoje vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží na evropské úrovni spolupracovaly s Radou Evropy, mládežnickými organizacemi a dalšími příslušnými organizacemi a sítěmi.
22. Prosazovaly a usnadňovaly dvoustrannou a mnohostrannou spolupráci, zejména na interdisciplinární úrovni, mezi orgány veřejné správy v členských státech, univerzitami, vzdělávacími institucemi, včetně institucí a organizací odborného vzdělávání, které mají zavedené programy vzdělávání a odborné přípravy pro pracovníky s mládeží a které chtějí takové programy vypracovat.
23. Prosazovaly soustavnou spolupráci mezi veřejnými poskytovateli práce s mládeží a organizacemi občanské společnosti zapojenými do vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží v zájmu výměny zkušeností a sdílení inspirace napříč Evropou. Za tímto účelem by měly být ve vhodných případech využity možnosti nabízené příslušnými programy EU, jako je Erasmus+.
24. Posílily vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků s mládeží, výzkum týkající se práce s mládeží a uznávání neformálního učení v oblasti práce s mládeží nabízením příležitostí k výměně, spolupráci a vytváření sítí prostřednictvím účinného využití možností, jež skýtají programy a fondy EU, jako jsou Erasmus+, Evropský sbor solidarity, evropské strukturální a investiční fondy a programy Horizont 2020 a Kreativní Evropa.

VYZÝVAJÍ EVROPSKOU KOMISI, ABY

25. Do konce roku 2021 prozkoumala možnosti dalšího rozvoje vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží, včetně vypracování doporučení Rady na toto téma.
26. Zajistila zvýšení digitálních kompetencí prostřednictvím neformálního učení a odborné přípravy s přihlédnutím k procesu aktualizace stávajícího akčního plánu digitálního vzdělávání s cílem rozšířit jej na práci s mládeží.

1. Referenční dokumenty

Při přijímání těchto závěrů odkazuje Rada především na tyto dokumenty:

1. Závěry Rady o přístupu mladých lidí ke kultuře (2010/C 326/02);
2. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o práci s mládeží (2010/C 327/01);
3. Závěry Rady o východním rozměru účasti a mobility mládeže (2011/C 372/03);
4. Evropská komise, Práce s mladými lidmi: hodnota práce s mládeží v Evropské unii (2014);
5. Závěry Rady o podpoře práce s mládeží v zájmu zajištění soudržných společností (2015/C 170/02);
6. Usnesení Rady o podpoře politické účasti mladých lidí na demokratickém životě Evropy (2015/C 417/02);
7. Prohlášení ze druhé evropské konference o práci s mládeží, 27. až 30. dubna 2015;
8. Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o úloze odvětví mládeže v integrovaném a meziodvětvovém přístupu k předcházení násilné radikalizaci mladých lidí a boji proti ní (2016/C 213/01);
9. Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o podpoře nových přístupů v práci s mládeží zaměřených na identifikaci a rozvoj potenciálu mladých lidí (2016/C 467/03);
10. Závěry Rady o úloze práce s mládeží, pokud jde o podporu rozvoje základních životních dovedností mladých lidí, které usnadní jejich úspěšný přechod do dospělosti, k aktivnímu občanství a do pracovního života (2017/C 189/06);
11. Závěry Rady o inteligentní práci s mládeží (2017/C 418/02);

12. Rada Evropy, doporučení CM/Rec(2017)4 výboru ministrů členským státům Rady Evropy ohledně práce s mládeží;
13. Usnesení Rady Evropské unie a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027 (2018/C 456/01);
14. Sdělení Komise o akčním plánu digitálního vzdělávání (COM(2018) 22 final);
15. Partnerství v oblasti mládeže mezi Evropskou komisí a Radou Evropy: Mapping the educational and career paths of youth workers, Part I. Report (Mapování procesů vzdělávání a profesních drah pracovníků s mládeží, část I, zpráva).

2. Definice

Pro účely těchto závěrů Rady se použije tato definice:

„pracovník s mládeží“ je odborník, dobrovolník nebo vedoucí mládeže, který napomáhá při vzdělávání a osobním a sociálním rozvoji mladých lidí a který je motivuje a podporuje v tom, aby se stali samostatnými, aktivními a odpovědnými jedinci a občany. Práce s mládeží je vykonávána podle zásad dobrovolné a aktivní účasti mladých lidí.
